

КАРАР

«16» декабрь 2024 ел

№ 1021

«2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Арча муниципаль районы Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын кушымта нигезендә расларга.
2. «2020 - 2022 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2019 елның 16 декабрәндәге 1102 номерлы (2021 елның 10 декабрәндәге 2221 номерлы үзгәрешләр белән) Арча муниципаль районы Башкарма комитеты карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карар 2025 елның 01 гыйнварыннан үз көченә керә.
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.
5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына йөкләргә.

Житәкче

Р.М. Гатиятов

**«2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү»
муниципаль программасы**

ПРОГРАММАНЫҢ ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» программасы (алга таба - Программа)
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны эшләү өчен нигезләр	«2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» программасы «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрдәге 489-ФЗ номерлы Федераль закон; «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте турында» 1993елның 19 октябрдәге 1983XII номерлы Татарстан Республикасы Законы (05.05.2021 №35-ЗРТ редакциясендә); «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте өлкәсендәге эшчәнлекне координацияләү турында» 09.08.2022 №778 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарын гамәлгә ашыру максатларында эшләнә.
Программаны төп эшләүче	Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге
Программаның максаты	Социаль үсешнең социаль-иқтисади, оештыру, хокукый шартларын булдыру һәм яшьләрнең жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә потенциалын үстерү юлы белән яшьләрнең социаль үсеше белән идарә итү, районның конкурентлык сәләтен ныгытуда аның ижади потенциалыннан файдалану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартларны тәэмин итү.
Программаның	1.Татарстан Республикасы Арча муниципаль

<p>бурычлары</p>	<p>районында яшьләр сәясәтенең норматив-хокукый базасы жайлаштыру; 2.Яшьләрнең үзөшкәнлыгын үстерү максатларында яшьләрнең инновацион һәм эшкуарлык эшчәнлеген координацияләү; 3.Яшьләрнең үзөшүның төрле рәвешләрэн стимуллаштыру; 4. Яшьләр арасында тискәре күренешләрне профилактикалау; 5. Яшьләр арасында сәламәт яшәү рәвешен алга сөрү; 6. Яшьләргә гражданлык- патриотик тәрбия бирү; 7.Яшьләрдә гаилә һәм социаль кыйммәтләр формалаштыру; 8.Яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләрче органнарны һәм оешмаларны фәнни-методик һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү; 9.Яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләрче оешмалар эшчәнлеген координацияләү; 10.Яшьләрнең үзөшүның төрле рәвешләрэн стимуллаштыру; 11.Яшьләргә үз-үзләрэн үстерү өчен шартлар тудыру, сәләтле балаларны һәм яшьләрне ачыклау һәм аларга ярдәм итү, 12.Туризм юнәлешен максатчан үстерү</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыру сроклары</p>	<p>2025 - 2027 еллар</p>
<p>Программаны гамәлгә ашыруның төп этаплары исемлеге</p>	<p>АМР Башкарма комитетының яшьләр эшләрә, спорт һәм туризм бүлеге, АМР Башкарма комитетының икътисад һәм финанслар бүлеге, АМР Башкарма комитетының «Мәдәният идарәсе» МУ, АМР Башкарма комитетының «Мәгариф идарәсе» МУ, КДН.</p>
<p>Программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>2025 - 4 541,2 мең сум; 2026 - 4 896,7 мең сум; 2027 - 5 176,7 мең сум. Программаны финанслау күләме фараз характерында һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Арча муниципаль районы Советы карары нигезендә төгәлләштерелергә тиеш.</p>
<p>Озак сроклы</p>	<p>-14-30 яшьтәге гражданнарның ижтимагый</p>

<p>максатчан программаны гамэлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре</p>	<p>берләшмәләре эшчәнлегенә жәлеп ителгән яшьләр санын 20 %ка кадәр арттыру;</p> <p>-Яшьләрнең ижтимагый һәм ижади активлыгын күтәрү, аның гражданлык һәм патриотик дөньяга карашын формалаштыру юлы белән;</p> <p>-Яшьләрнең ирекле (волонтерлык) эшчәнлеге активлыгын стимуллаштыру;</p> <p>- Яшьләр сәясәте өлкәсендә, талантлы яшьләргә ярдәм итү проектларында һәм программаларында катнашучы органнар һәм оешмалар тарафыннан гамэлгә ашырыла торган яшьләрнең өлешен 25% ка кадәр арттыру, шул исәптән яшьләрнең 25% ка кадәр;</p> <p>-Яшьләрдә кече һәм урта бизнес секторын үстерүгә юнәлдерелгән тормышта үз-үзләрен табуга омтылу формалаштыру;</p> <p>-Яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә даими нигездә шөгыйльләнүче, авыр тормыш хәлендә калган балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр санын арттыру;</p> <p>-Жәйге сәламәтлөндерү ялының төрле формалары белән колачланган балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрнең санын арттыру;</p> <p>-Яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләнүче гаиләгә, балаларга һәм яшьләргә социаль - психологик ярдәм учреждениеләре эшчәнлеген үстерү;</p> <p>-Яшүсмерләр һәм яшьләр арасында хокук бозулар һәм жинаятләр санын киметү.</p>
---	--

**1. ПРОГРАММАНЫ ГАМЭЛГӘ АШЫРУ ӨЛКӘСЕНӘ, ШУЛ ИСӘПТӘН
ПРОГРАММА АЛАРНЫ ХӘЛ ИТҮГӘ ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН
ПРОБЛЕМАЛАРГА ГОМУМИ ХАРАКТЕРИСТИКА**

«2025 - 2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» программасы «Россия Федерациясендә яшьләр сәясәте турында» 2020 елның 30 декабрдәгә 489-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте турында» 1993елның 19 октябрдәгә 1983ХII номерлы Татарстан Республикасы Законы (05.05.2021№35-ЗРТ редакциясендә), «Татарстан Республикасында яшьләр сәясәте өлкәсендәгә эшчәнлекне координацияләү турында» 09.08.2022 №778 Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарын гамэлгә ашыру максатларында эшләнә.

Арча муниципаль районында дәүләт яшьләр сәясәте кайбер стратегик мәсьәләләргә керә һәм яшьләрнең социальләшүе һәм үз-үзен тормышка ашыруы өчен шартлар тудыруга, аларның потенциалын үстерүгә юнәлдерелгән

чараларның үсә торган системасы булып тора.; республика масштабындагы яшьләр учреждениеләренең тәҗрибәсен һәм инновацион идеяләрен үзләштерү юлы белән тормышка ашырыла, мәсәлән: яшьләр үзәкләре, жәмәгать тәртибен саклау буенча «Форпост» яшьләр (студентлар) формирваниеләре үзәге, балалар һәм яшүсмерләрнең ялын һәм мәшгульлеген оештыру буенча «Жэй» республика үзәге, сәләтле балалар белән эшләр буенча «Йолдызлык» республика үзәге, Яшьләр, инновацион һәм профилактик программалар. Шуңа күрә районда яшьләр юнәлешен үстерү өлкәсендә конструктив һәм алга таба хәрәкәт әлеге яшьләр учреждениеләре белән тыгыз бәйләнештә булганда гына мөмкин.

Дәүләт һәм яшьләр мөнәсәбәтләрен жайга сала торган заманча хокукый база нигезендә дәүләт яшьләр сәясәтенең өстенлекләре билгеләнде. «Яшьләр һәм Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрәндәге 1983-ХІІ номерлы, «торак шартларын яхшыртуда яшь гаиләләргә дәүләт ярдәме турында» 1999 елның 21 октябрәндәге Татарстан Республикасы законнары аеруча әһәмиятле. N 2443, «Татарстан Республикасы муниципаль районнарының һәм шәһәр округларының жирле үзидарә органнарына дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә Татарстан Республикасының аерым дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 07.04.2006 ел, N 29-ТРЗ .

Тармакара өлкә буларак дәүләт яшьләр сәясәте үзенчәлекләреннән чыгып, яшьләр проблемаларының бөтен спектры: Мәгариф, эшкә урнашу, ял итүне оештыру, социаль-тискәре күренешләре профилактикалау буенча ведомствоара координацияне ныгытуга көч куярга кирәк. Арча муниципаль районы Башкарма комитетының яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә, барыннан да элек, сәламәтлек саклау, мәгариф органнары белән хезмәттәшлектә хәл итәргә тиеш. Мәдәният, хезмәт һәм мәшгульлек, социаль яклау, эчке эшләр һәм башкалар.

2023 ел башына Арча муниципаль районында 50 166 кеше яши. Шулардан 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр – 14 611 кеше.

Муниципаль Яшьләр чараларында һәм конкурсларында катнашучыларның төп өлеше муниципалитетның мәгариф оешмаларында укучыларга, яшь укытучыларга, укучыларның ата-аналарына туры килә. Уртача алганда, муниципаль чараларда һәм акцияләрдә, шул исәптән хәрби-патриотик юнәлештә, быел ике меңгә яқын кеше катнашты.

Районның даими яшьләр активы-муниципаль спорт чараларында даими катнашкан 14 яшьтән 35 яшькә кадәрге яшьләр, волонтерлар хәрәкәтендә катнашучылар, форпостчылар, Яшь гвардиячеләр һәм яшь армиячеләр.

Яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлегә имин булмаганнарға шефлык алып бара һәм, кирәк булганда, килеп туган проблемаларны хәл итүдә ярдәм итә.

Моннан тыш, ел саен «Жиңү көне», «Балаларны яклау көне», «Россия көне», Бөек Ватан сугышы башлануга багышланган «Хәтер шәме», «Тормыш тамчысы» акциясе, «Бөтендөнья татар яшьләре форумы», «Тукай марафоны», Студент яшьләр форумнары, хэйрия фестивальләре, «Студентлар көне», «Физкультурачы көне», «Көчлеләр ярышы», «Велопробег», «Итекле хоккей» мәдәни-спорт чарасы, «Яшьләр көне», ГТО фестивальләре, Татарстан һәм Арча районы беренчелекләре, «Милләт кроссы», язгы һәм көзгә кыр эшләре чорында "Яшь комбайнчыларны хөрмәтләү", Чаңгы роллерлары буенча чемпионат, "Арча-Уен", "Тукай SKI

марафон", боз сараенда мэдэни-спорт чаралары, "Россия чаңгы юлы", "Карда волейбол", Район башлыгы кубогына хоккей турниры уздырыла.

ГХАТ органы "Бердэм Россия" партиясе бүлекчәсе белән берлектә тантаналы рәвештә 14 яшькә житкән яшьләргә паспорт тапшыра. Яшьләр РФ гражданының хокуклары һәм бурычлары белән таныша, патриотик тәрбия дәресе ала.

Районда волонтерлык эшчәнлеге магариф учреждениеләре һәм мэдэният учреждениеләре базасында алып барыла. Арча районы мәктәпләрендә һәм Мәрхәмәтлек үзәгендә, һөнәри белем бирү оешмаларында, Үзәк китапханәдә ирекле отрядлар эшли. Эш берничә юнәлештә алып барыла: Жиңү волонтерлары; Чиста булачак; Библиоволонтерлар; мэдэният волонтерлары; Көмеш волонтерлар һәм вакыйгалы юнәлештәге волонтерлар.

«Мәрхәмәтлек үзәге» базасында волонтерлар отряды эшли. Патриотик юнәлештәге чараларның күп өлеше аларның инициативасы һәм ярдәме белән үткәрелде. Болар- Дан аллеясы, Истәлекле урыннарны һәм хәрби каберлекләрне төзекләндерү, обелиск территориясен жыештыру, шулай ук «Жиңү агачы» район акциясе, «Георгий тасмасы», «Үлемсез полк», «Хәтер шәме» акцияләре. Инвалидлар декадасы кысаларында өйдән чыга алмаган балаларга кунакка баралар. Аралашу әңгәмә, төрле уеннар, ижади минутлар рәвешендә уза.

Арча муниципаль районында 2007 елдан «ФОРПОСТ» жәмәгәт тәртибен саклау буенча яшьләр формировауы үзәге эшли. Үзәк эшенең төп максаты- яшүсмерләрнең асоциаль тәртибен, наркоманлыкны, күзәтүчесезлекне һәм хокук бозуларны кисәтү, югары культуралы, рухи әхлакый, спорт белән мавыгучы, инициативалы, мөстәкыйль, жәмгыятьтә үз урынын табарга сәләтле гражданны тәрбияләү. Бу максатка ирешү өчен яшьләр белән физик, әхлакый, рухи һәм патриотик тәрбияне тәмин итүче төркемле һәм хосусый эш алып барыла.

Үзәктә барлыгы 35 отряд исәпләнә. Шуларның 31е-мәктәп, 4е-студентлар. Гомуми саны-430 кеше.

«Социаль тискәре күренешләргә профилактикалау» юнәлеше буенча «ФОРПОСТ» үзәге активистлары яшьләр арасында эчтәлекле ял итүне оештыруга, наркотикларга каршы акцияләр, районның авыл жирлекләре яшьләре белән очрашулар, наркоманияне, алкогольизмны, тәмәке тартуны профилактикалау максатында әңгәмәләр, анкеталар үткәрү кебек социаль тискәре күренешләргә профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар үткәрә. Мондый чаралар: "Сәламәтлек көне», Аеклык көне», «Наркотикларга- ЮК», «Террорчылыкка һәм экстремистлыкка -ЮК», "Патриотлар үстерәбез".

Яшүсмерләр арасында тискәре күренешләргә кисәтү кысаларында яшүсмерләр спорт секцияләренә (көрәш, баскетбол, волейбол, армрестлинг, футбол, бадминтон) йөри. Яшүсмерләр шулай ук район күләмендә массакуләм мэдэни-массакуләм һәм спорт чараларын үткәрүгә дә жәлеп ителгән.

Арча районы мәктәпләре базасында хәрби-патриотик клублар (алга таба - ВПК) эшли, аларда яшүсмерләр әхлакый, әхлакый-психологик һәм физик сыйфатлар, шулай ук булачак Ватанны саклаучыга, гражданны, патриотка кирәкле махсус һөнәри белем һәм күнекмәләр алачак. Районда барлыгы 15 ВПК исәпләнә:

1. «Патриот» Г.Тукай исемендәге Ашытбаш урта мәктәбе базасында;
2. «Патриот» Лесхоз мәктәбе базасында;

3. «Гатаулла Салихо исемендәге» ВПК С.З. Габдрахманова ис. Яңа Кенәр урта мәктәбе базасында;
4. «Отчизна» ВПК Г.Тукай исемендәге Яңа Кырлай урта мәктәбе базасында;
5. «Патриот» ВПК Шушмабаш урта мәктәбе базасында;
6. «Защитник» ВПК Арчаның 6 нчы урта мәктәбе базасында;
7. «Факел» ВПК Наласа урта мәктәбе базасында;
8. «Юнармия» ВПК Арчаның 2 нче урта мәктәбе базасында;
9. «Отчизна» ВПК Курса-Почмак урта мәктәбе базасында;
10. «Лидер» ВПК Апаз урта гомуми белем бирү мәктәбе базасында;
11. «Патриот» ВПК Арчаның 5 нче гимназиясе базасында;
12. «Ежковцы» ВПК В. Ежков исемендәге 1 нче номерлы Арча урта мәктәбе базасында;
13. «Яшь патриот» ВПК Утар Аты төп гомуми белем бирү мәктәбе базасында;
14. «Гайфун» ВПК Иске Чүриле урта гомуми белем бирү мәктәбе базасында;
15. "Патриот" ВПК Түбән Мәтәскә урта гомуми белем бирү мәктәбе базасында.

Шулай ук Арча Укучылар сарае каршында : "Балалар оешмалары советы - СДО" һәм "21 гасыр яшьләре" үз эшчәнлекләрен алып баралар.

Арча муниципаль районының яшьләр үзәге формалашу һәм эшчәнлеккә эзерләнү стадиясендә, аның эшчәнлегенә түбәндәге юнәлешләр буенча планлаштырыла:

- Гражданлык-патриотик тәрбия бирү,
- Шәхеснең ижади үсеше,
- Белем бирү эшчәнлегенә,
- Мәдәни-тарихи, туган якны өйрәнү тәрбиясе,
- Психология һәм гайләгә ярдәм итү үзәге.

Арча муниципаль район Советы каршында яшьләрнең жәмгыятьнең сәяси тормышында катнашуына ярдәм итүче яшьләр парламенты эшли.

Хәрби хезмәткә чакырылуга кадәрге яшьләр белән эш дәвам итә. Ел саен район хәрби комиссариаты, мәгариф бүлегенә белән берлектә хәрби хезмәткә чакырылучы яшьләр өчен укыту-кыр жыеннары үткәрелә, аларда физик эзерлек дәрәжәсе тикшерелә. «Ажаган» хәрби-спорт уены, спортның хәрби-гамәли төрләре буенча спартакиада үткәрелә.

Районда «Татарстан Республикасы Аграр яшьләр берләшмәсе» республика ижтимагый оешмасының Арча бүлегенә авыл яшьләренең мәнфәгатьләрен һәм омтылышларын чагылдыра торган оештыру структурасы эшли. Һәр авыл жирлегендә лидер бар. Советта 25 кеше. Авыл яшьләре белән жәйге чорда балалар һәм яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру буенча ишегалды чаралары үткәрелә. «Авыл кичләре» яшьләр очрашу кичәләре, фестивальләр һәм «КВН» оештырыла.

Сәләтле һәм талантлы яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү һәм үстерү,

конкурслар һәм фестивальләр оештыру системасы барлыкка килде. «Созвездие», «Алтын каләм», «Безнен заман» яшьләр фестивалләре традициягә әверелде. Сәнгать коллективларының үзешчән сәнгать смотрлары; нәфис уку осталары конкурслары; үзешчән рәссамнар һәм декоратив - гамәли сәнгать осталары күргәзмәләре. Ел саен яшь абыл хужалыгы һәм башка эшче һөнәрләре хезмәткәрләре арасында «Һөнәре буенча иң яхшы» конкурсы үткәрелә.

Ел саен район яшьләре «Россия яшьләре» АИС порталында теркәлү уза, бу форумнарда, семинарларда һәм сорапшыруларда катнашу мөмкинлеге бирә, районда дәүләт яшьләр сәясәтен үстерүгә ярдәм итә.

Безнең районда физик культураны һәм спортны пропагандалауга зур игътибар бирелә. «Арча» һәм «Арча Арена» спорт комплексларында, гомуми белем бирү учреждениеләрендә, предприятие һәм оешмаларда Сәламәтлек почмаклары, спорт тормышы турында күргәзмә стендлар бар, район предприятиеләре, оешмалары һәм учреждениеләре арасында спортның төрле төрләре буенча «Без сәламәт яшәү рәвеше яклы!» девизы астында спорт чаралары үткәрелә.

Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләре яшүсмерләргә һәм яшьләргә массакүләм һәм яшьләр арасында популяр булган спорт төрләре белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү, сәламәт яшәү рәвеше культуын формалаштыру буенча актив эш алып бара. Футбол, хоккей, өстәл теннисы, милли көрәш, волейбол, йөзү, тхэквондо, чаңгы спорты, баскетбол, армрестлинг һ. б. секцияләр эшли.

Кышкы каникул чорында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, балалар һәм яшүсмерләргә эш белән тәмин итү максатларында һәм укудан буш вакытта хоккей, волейбол, мини-футбол, баскетбол буенча иптәшләргә очрашулар уздырыла.

«Арча муниципаль районы» муниципаль берәмлеге сайтында, шулай ук яшьләр бүлегенә, яшьләр үзегенә, «Фортост» үзегенә, «Арча Арена», «Укучылар сарае» социаль челтәрләрендә яңалыклар тасмасы, яшьләр тормышыннан һәм үткән чаралар турында фото һәм видеоматериаллар урнаштырыла. Сайтларга 150-200 кеше керә.

"Физкультурачылар көненә" багышланган спорт бәйрәмен үткәргәндә иң яхшы спортчыларны һәм спорт хезмәткәрләрен хөрмәтләү традициягә әверелде. Ел саен мәдәният бүлеге һәм район волонтерлары белән берлектә сәламәт яшәү рәвеше файдасына акцияләр үткәрелә. Спорт хезмәткәрләре, спорт осталары һәм ветераннары ел саен балалар бакчаларында һәм гомуми белем бирү мәктәпләрендә Сәламәтлек дәресләре үткәрәләр.

«2025-2027 елларга Арча муниципаль районында яшьләр сәясәтен үстерү» максатчан муниципаль программасын гамәлгә ашыру муниципалитетта яшьләр белән эшләү традицияләрен давам итәчәк һәм район яшьләренә интеллектуаль, ижади һәм физик үсеш, талантлы яшьләргә иртә ачыклау һәм аларга ярдәм итү, аларның гражданлык һәм әхлакый тотрыклылыгын формалаштыру, шулай ук эшчәнлекләрен формалаштыруга ярдәм итә торган яшьләр ижтимагый берләшмәләренә ярдәм итү өчен модернизацияләнгән шартлар тудырачак.

Алдагы елларда ирешелгән уңай нәтижеләргә карамастан, әлеге этапта яшьләрнең социаль проблемаларына, яшь буын белән эшләү чараларын,

рәвешләрән, ысулларын билгеләүгә һәм озак вакытлы перспективага игътибарны арттыру таләп ителә. Арча районы яшьләрән рухи, әхлакый һәм мәдәни яктан үстерү өчен яшьләр сәясәте органнары куллана торган алымнарны яңадан карарга, тәзәтергә кирәк. Әлеге Программа шуларны күздә тотта да инде.

II. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ.

Программаның беренчел максаты-яшьләрнең социаль үсешенә идарә итү, аларның ижади потенциалын районның конкурентлык сәләтен ныгытуда куллану, яшь буынның тормыш сыйфатын яхшырту өчен оптималь шартлар тәмин итү. Яшь буынның потенциалын һәм эшқуарлык активлығын инновацион үстерү юлы белән Яшьләр үсеше өчен шартлар тудыруга ярдәм итәргә.

Яшьләр төркемнәренә ярдәм кысаларында Яшьләр ижтимагый оешмалары, яшьләр ижтимагый оешмалары, хәрәкәтләр һәм аларның социаль проектлары өчен шартлар булдыру мөһим максат булып тора.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә фестивальләр, конкурслар, олимпиадалар һәм ижтимагый яшьләр оешмалары колачлаган яшьләрнең чагыштырма үлчәме күрсәткече, шулай ук Яшьләр инфраструктурасының үсеше һәм тотрыклы эшләве нигезендә бәяләнәчәк.

Әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә түбәндәге күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк:

- социаль әһәмиятле проектлар һәм программалар конкурсына бирелгән гаризалар саны;

- талантлы яшьләргә ярдәм итүгә юнәлдерелгән конкурсларда катнашучы яшьләр саны;

- балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегендә катнашучы яшьләрнең гомуми санының артуы.

Сәләтле балаларны һәм яшьләрне эзләү, аларга ярдәм итү, аларның интеллектуаль һәм ижади потенциалын үстерү һәм тормышка ашыру өчен шартлар тудыру әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә талантлы яшьләргә, яшьләрнең гомуми санында башкарма хакимият органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган проектларга һәм программаларга жәлеп ителгән яшьләрнең өлешен арттыру кебек күрсәткеч нигезендә бәяләнәчәк.

- яшьләр арасында экстремизмны профилактикалау эшләре: әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә яшьләр экстремизмын профилактикалау чараларына жәлеп ителгән Яшьләр саны күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк;

- яшьләр арасында тискәре күренешләрне профилактикалау системасын үстерү һәм гамәлгә ашыру: әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә социаль тискәре күренешләрне профилактикалауга юнәлдерелгән чараларда

катнашучы яшьләрне колачлау күрсәткече нигезендә бәяләнәчәк.;

- дәүләт яшьләр сәясәтен мәгълүмати, кадрлар һәм фәнни-методик яктан тәэмин итү: әлеге бурычны хәл итү чараларының нәтижәләгә түбәндәге күрсәткечләр нигезендә бәяләнәчәк: дәүләт яшьләр сәясәте өлкәсендә әзерләнган аналитик, методик эшләр саны.

III. РЕСУРСЛАР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

2025-2027 елларда Программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән:

2025 - 4 541,2 мең сум;

2026 - 4 896,7 мең сум;

2027 - 5 176,7 мең сум.

Программаны финанслау күләме фаразланган характерда булачак һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына Арча муниципаль районы бюджеты турындагы карарына ярашлы рәвештә төгәлләштереләчәк.

IV. ПРОГРАММАНЫ ГАМӘЛГӘ АШЫРУДАН КӨТЕЛГӘН НӘТИЖӘЛӘР

Программаны гамәлгә ашыруның төп нәтижәсе икътисадый, социаль, мәдәни өлкәләрдә конкурентлыкка сәләтле һәм ихтыяж зур булган компетенцияләр жыелмасына ия булган Россиянең яшь буынын формалаштыру булачак.

Яшь буында Ватанга мөхәббәт, үз гражданлык бурычын һәм конституцион бурычларын җаваплы аңлау тәрбияләү.

Гражданның балалар һәм яшьләр иҗтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә җәлеп ителгән 14-30 яшьлек балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр өлешен арттыру;

Яшьләрнең гражданлык һәм патриотик карашларын формалаштыру, аларның социаль һәм иҗади активлыгын арттыру;

- Ирекле (волонтерлык) эшчәнлегенә җәлеп ителгән яшьләр санын арттыру;

- Яшьләр сәясәте өлкәсендә эшләүче органнар һәм оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган талантлы яшьләргә ярдәм проектларында һәм программаларында катнашучы яшьләрнең өлешен яшьләрнең гомуми санында 25% ка кадәр арттыру;

- Хокук бозулар һәм жинаятьләр кылган балигъ булмаганнар өлеше кимү;

- Яшь эшмәкәрләрнең өлешен арттыру;

- Авыр тормыш хәлендә калган, яшьләр сәясәте һәм спорт учреждениеләрендә даими нигездә шөгыльләнүче балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр өлешен арттыру;

- Яшьләр сәясәте учреждениеләренә даими нигездә йөрүче яшьләр санының артуы;

- Жәйге сәламәтлөндөрү ялының төрле формаларында эшлөүче балалар, яшүсмерләр һәм яшьләр өлешен 30 га кадәр арттыру %;

- Яшьләр саясәте өлкәсендә эшлөүче яшьләргә социаль ярдәм учреждениеләре эшчәнлеген көчәйтү.

2025 – 2027 елларга Программаны финанс белән тәэмин итү

	Чыгым маддәсе исеме	2025 (мең сум)	2026 (мең сум)	2027 (мең сум)
I	Балалар һәм яшьләр өчен чаралар үткөрү, шулардан:	881,2	973,7	973,7
Республика дәрәжәсендәге чаралар, шул исәптән:				
1	Созвездие-Йолдызлыкның зона этабы	158,5	177,6	177,6
2	Созвездие-Йолдызлыкның финал этабы	140,1	152,1	152,1
3	«Алтын каләм» балалар һәм яшьләр матбугаты республика фестиваленең сайлап алу этабы	34,7	39,7	39,7
4	"Әйдә ШаяРТ" КВН Татар лигасы сезоны	70,1	77,1	77,1
	"Әйдә ШаяРТ" КВН Татар лигасының ярымфиналы	45,3	48,7	48,7
5	«Галактика балалары» чатыр лагерлар республика фестивале	45,0	49,0	49,0
6	«Татарстан Республикасының иң яхшы ижтимагый тәрбиячесе» республика конкурсының зона этабы	67,3	69,3	69,3
Жирле әһәмияттәге чаралар, шул исәптән:				
1	Студентлар көне	15,2	15,2	15,2
2	Яшьләр көненә багышланган мәдәни-спорт бәйрәме	207,1	217,1	217,1
3	«Авыл яшьләре» аграр яшьләр берләшмәсе программасын популярлаштыру	12,9	12,9	12,9

	максатларында Арча районының яшь комбайнчыларын бүлөкләү			
4	Яшьләрне волонтерлык эшчәнлегенә жәлеп итү	15,0	20,0	20,0
5	яшьләр үзидарәсен (яшьләр парламентын) үстерү	20,0	25,0	25,0
6	Дәүләтнең аерым кайгыртуына мохтаж яшьләрне социальләштерү	15,0	20,0	20,0
7	Яшьләрне сәламәт яшәү рәвешенә һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү, яшьләр арасында иминлек культурасын популярлаштыру	15,0	20,0	20,0
8	Яшьләрдә гаилә кыйммәтләрен формалаштыру	20,0	30,0	30,0
II	Яшьләр сәясәте учреждениеләре эшчәнлеген тәмин итү	3 660,0	3 923,0	4 203,0
	БАРЛЫГЫ	4 541,2	4 896,7	5 176,7